

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés Elnökétől
H-4400 Nyíregyháza, Hősök tere 5.

ÁLT/14- 91/2019.

Tárgyalja:

- Terület- és Vidékfejlesztési Bizottság,
- Ügyrendi, Jogi és Pénzügyi Bizottság,
- Nemzetközi Kapcsolatok és Határmenti Együttműködés Bizottsága

Döntéshozatal: Egyszerű többség

E L Ő T E R J E S Z T É S

- a Megyei Közgyűléshez -

A TOP-3.2.1-15-SB1-2016-00062 azonosító számú, „Fenntartható energetikai és klímacselekvési programok kidolgozása Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében” című pályázathoz kapcsolódóan a Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetsége szervezethez való csatlakozásra

Az előterjesztést

készítette

Matusz Ildikó

**szakmai szempontból
ellenőrizte**

Kósa Tímea

**törvényességi szempontból
ellenőrizte**

Dr. Papp Csaba

Tisztelt Megyei Közgyűlés!

Napjainkban a klímaváltozás, az üvegházhatás, a globális felmelegedés kifejezések, fogalmak mindenki számára ismertek, hiszen sajnálatos módon rendkívül aktuálissá váltak. Az éghajlatváltozás és annak hatásai a világ egyik legfontosabb környezeti, gazdasági és társadalmi problémája lett. A fenntartható fejlődés, a környezet- és energiatudatosság területén való eredmények eléréséhez jelentős mértékű szemléletváltásra van szükség. A klíma- és energiatudatosság növeléséhez kapcsolódó intézkedések abban az esetben lehetnek eredményesek és tartósak, ha azokat megfelelően átgondolt tervezési folyamat előzi meg. A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat élére állt ennek a kezdeményezésnek megyei szinten.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program 'Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése' tárgyú felhívására támogatási kérelmet nyújtott be, amelyet az Irányító Hatóság 2017. szeptember 29-én hatályba lépett támogatási szerződés szerint támogatásban részesített.

A projekt főbb adatai:

Projekt címe:	Fenntartható energetikai és klímacelekvési programok kidolgozása Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében
Projekt azonosító száma:	TOP-3.2.1-15-SB1-2016-00062
Támogatás összege:	147 620 711 Ft
Támogatás intenzitása:	100 %
Projekt megvalósításának kezdete:	2017.09.15.
Projekt megvalósításának TSZ szerinti befejezése:	2019.11.30.

A vonatkozó TOP-3.2.1-15 kódszámú, „Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése” című felhívás Támogatható tevékenységek 3.1.1. g) pontja szerinti követelmények:

*„A megye területén működő Helyi Fejlesztési Stratégiával rendelkező településközösségek (akik nem lehetnek konzorciumi tagok) **SECAP-jainak kidolgozása és a Közösség csatlakozása a Covenant of Mayors (Európai Polgármesterek Szövetsége) szervezethez és annak vonatkozó programjához.**”*

A Polgármesterek Szövetsége 2008-ban indult útjára Európában azzal a céllal, hogy egy platformba gyűjtse azokat az önkormányzatokat, akik azonosulnak az Európai Unió klímapolitikai törekvéseivel és önként vállalják, hogy hozzájárulnak az EU klímával és energiával kapcsolatos célkitűzéseinek a megvalósításához. A kezdeményezésnek egy egyedi, alulról építkező formában sikerült elindulnia az energiaügy és klímavédelem területén, és sikeressége hamar felülmúlta a várakozásokat. Az Európai Bizottság a Polgármesterek új, egységesített Klíma- és Energiaügyi Szövetségét 2015. október 15-én hozta létre az Európai Parlament brüsszeli ceremóniájának keretében. 2015-ben – alkalmazkodva az EU új stratégiai célkitűzéseire - új alapokra helyezték a célkitűzéseket: a CO₂-kibocsátás csökkentéssel kapcsolatos vállalás mellett, az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodást is kiemelt feladatként kezelik. 2015. októbertől a Polgármesterek Szövetségéhez csatlakozóknak vállalniuk kell, hogy CO₂-kibocsátásukat a bázisévhez képest 2030-ig legalább 40 %-kal csökkentsék, valamint azt, hogy törekedjenek az éghajlatváltozás hatásaival szembeni alkalmazkodóképesség növelésére.

A Polgármesterek Szövetségének egyik célja, hogy a csatlakozó (aláíró) szervezetek által megvalósított egyes éghajlatpolitikai cselekvéseknek elismerést, nyilvánosságot biztosítson, továbbá ösztönözze a tagok közötti információcserét és az önértékelést.

A Polgármesterek Szövetségéhez való csatlakozás díjtalan. A csatlakozó felek az alábbi előnyöket élvezhetik:

- hozzájárulnak globálisan és az Európai Unió szintjén az éghajlat- és energiapolitikai célkitűzések eléréséhez,
- nemzetközi szinten elismertté, láthatóvá tehetik saját klíma- és energiapolitikájukat,
- kedvezőbb finanszírozási lehetőségeket találhatnak a helyi klíma- és energetikai célú projektjeik számára,
- az innovatív európai hálózat tagjaként más nemzetekkel is kicserélhetik tapasztalataikat a rendszeresen megtartott rendezvényeken,
- az akcióterv kidolgozását követően, az alkalmazkodási intézkedések megvalósításával segíthetik a lakosságot az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásban.

A Szövetséghez való csatlakozás feltétele határozat meghozatala a csatlakozásról, illetve az 1. sz. mellékletben található csatlakozási nyilatkozat aláírása.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat, mint konzorciumvezető a projektet az alábbi konzorciumi partnerekkel közösen valósítja meg:

1. Vásárosnamény Város Önkormányzata,
2. Tiszaörs Város Önkormányzata,
3. Mátészalka Város Önkormányzata,
4. Kisvárda Város Önkormányzata,
5. Nyírbogát Nagyközség Önkormányzata.

A konzorciumi partnerek esetében a felhívás Támogatható tevékenységek 3.1.1. g) pontja szerinti követelmény: „*a saját SECAP-juk kidolgozása, továbbá a tag csatlakozása a Covenant of Mayors (Európai Polgármesterek Szövetsége) szervezethez és annak vonatkozó programjához.*”

Amennyiben a konzorciumi partnerek csatlakozása nem valósul meg, úgy a projekt vállalásai nem teljesülnek.

A projekt célkitűzése az, hogy Szabolcs-Szatmár-Bereg megye tizenegy LEADER Helyi Akciócsoport (HACS) térségére, azaz a megye területére egységesen kidolgozásra kerüljenek a térségi Fenntartható Energia és Klíma Akciótervek. Továbbá nevezett konzorciumi partnerek, a projekt keretén belül saját projektköltségvetésük terhére készíttetnek települési Fenntartható Energia és Klíma Akciótervet (*Sustainable Energy and Climate Action Plan, továbbiakban SECAP*). A megyeszékhely, Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzatának SECAP dokumentuma a projekttől függetlenül kerül elkészítésre.

A pályázati felhívás 3.1.1 fejezet g) pontja szerint a Megyei Önkormányzat feladata, hogy konzorciumvezetői szinten összefogja és koordinálja a Helyi Fejlesztési Stratégiával rendelkező vidékfejlesztési közösségek SECAP-jainak kidolgozását, valamint szakmailag támogassa ezen tevékenységeket és rendszeres konzultációt folytasson a „covenant coordinator” szervezettel, a konzorciumi tagokkal és a LEADER Közösségekkel.

A projekt megvalósítása során a szakmai megvalósítók **problémát jeleztek** a TOP-3.2.1-15 felhívás és a Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetségének a csatlakozó féllel szembeni elvárásaival összefüggésben.

Hivatkozva Szabolcs-Szatmár-Bereg Megye Közgyűlésének 55/2019. (VII.1.) önkormányzati határozatához kapcsolódó előterjesztés tartalmára, a pályázati felhívás követelményeivel szemben a Helyi Vidékfejlesztési Stratégiával rendelkező LEADER Községek szervezetének

jogi formája nem illeszkedik a Polgármesterek Szövetsége elvárásaihoz, így csatlakozásuk a korábbi szándéknyilatkozatuk szerint nem valósulhat meg.

Az ellentmondás lényege az alábbiak szerint foglalható össze:

1. A felhívás értelmében az alábbi tevékenységek teljesülése az elvárás: a megye területén működő Helyi Vidékfejlesztési Stratégiával rendelkező vidékfejlesztési közösségek (azaz Helyi Akciócsoportok), akik nem lehetnek konzorciumi tagok a projektben) **SECAP-jainak kidolgozása és a Község csatlakozása** a Covenant of Mayors (Polgármesterek Szövetsége) szervezethez és annak vonatkozó programjához.
2. A Szövetség **háromféle formában** ajánl fel csatlakozási lehetőséget a különböző területi szereplők számára, melyek a következők:
 - **aláíró:** E kategóriába tartozik „minden demokratikusan létrehozott, választott képviselőkkel álló, bármilyen méretű önkormányzat, függetlenül attól, hogy energia- és klímapolitikájuk megvalósításában melyik szakasznál tartanak.”
 - **koordinátor:** E kategóriába tartoznak „tartományok, régiók, minisztériumok, nagyvárosi területek, helyi önkormányzati társulások, nemzeti minisztériumok Bármely olyan állami hatóság, amely hivatalosan kötelezettséget vállal arra, hogy a Covenant aláírók részére stratégiai útmutatást, valamint pénzügyi és technikai támogatást nyújt, hivatalosan is Covenant koordinátorként lesz elismerve.”
 - **támogató:** „olyan non-profit szervezetekként (helyi és regionális önkormányzati szövetségek, hálózatok, helyi és regionális energiaügynökségek...) határozhatók meg, amelyek képesek hirdetni a Polgármesterek Szövetségét, valamint mobilizálni és támogatni a tagjaikat és/vagy a helyi hatóságokat a Polgármesterek Szövetsége célkitűzéseinek elérése érdekében.”

(Megjegyzés: a definíciók a Szövetség honlapjáról származó idézetek)
3. Az előzőekben idézett csatlakozási kategóriák közül kizárólag az **aláírók esetében** elvárás a **SECAP kidolgozása** és ebben a státuszban áll rendelkezésre a honlapon elektronikus felület a SECAP rögzítésére és feltöltésére.

Összefoglalva: a felhívás értelmében a SECAP-ok kidolgozására irányuló projekt csak akkor minősülhet befejezettnek, ha az aláíró szervezet csatlakozása megtörtént és az elfogadott SECAP feltöltése megtörtént a Szövetség honlapjára. A feltöltés lehetősége csak az aláíró státuszban lévő tagok számára adott, ugyanakkor a LEADER Helyi Akciócsoportok szervezeti formája nem megfelelő ehhez.

A fentiekre hivatkozással iránymutatást kértünk a **nemzeti koordinátor szervezettől**, aki a Polgármesterek Szövetsége brüsszeli irodájától kapott információk alapján nyilatkozatot tett, hogy a LEADER HACS-ok csatlakozása nem elfogadható a Szövetség részéről.

A rendelkezésre álló információk alapján az alábbi javaslatot tesszük:

- A pályázati felhívás 3.6 pontja alapján elvárás a támogatást igénylővel szemben, hogy SECAP kidolgozás esetén, a projekt pénzügyi befejezésétől számított 5 évig biztosítani kell az akcióterv felülvizsgálatát és regisztráltságát a Polgármesterek Szövetségénél.

Tekintettel a projekt megvalósításából eredő fenntartási kötelezettségekre a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzatnak szükséges felülvizsgálni az akcióterveket minimálisan 2 alkalommal, továbbá szervezeti formája megfelel a csatlakozási kritériumoknak.

Javasoljuk, hogy a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat aláíróként csatlakozzon a Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetségéhez.

- A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés hatalmazza fel Elnökét, hogy 2019. december 31-ig a Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetségéhez való csatlakozást illetően járjon el (azaz a Szövetség honlapjára kerüljön feltöltésre az előterjesztés 1. sz. melléklet szerinti csatlakozási formanyomtatvány és a csatlakozási döntésről szóló közgyűlési határozat).
- Javasoljuk, hogy a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés elnöke kérje fel Szabolcs-Szatmár-Bereg megye területén működő Helyi Vidékfejlesztési Stratégiával rendelkező valamennyi vidékfejlesztési közösséget, hogy helyi önkormányzati tagjaikkal döntsenek a Polgármesterek Szövetsége szervezethez való, a Szövetség által elfogadható csatlakozás formájáról (pl. adott LEADER szervezet valamennyi helyi önkormányzatának önálló csatlakozása, gesztor település kiválasztásával - *(annak neve alatt)* - vagy LEADER szervezet elnevezés alatti településcsoportként valamennyi önkormányzat csatlakozása) és képviselőtestületi határozatok rendelkezésre állását követően tegyenek eleget a csatlakozásnak.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat, mint Konzorciumvezető a projekt szakmai megvalósításával összefüggő feladatok elvégzését munkavállalói és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzati Hivatal projekt megvalósításába bevont köztisztviselői által biztosította. A szakmai mentorálási feladatokat az ÉMI Építésügyi Minőségellenőrző Innovációs Nonprofit Kft. végezte. A 11 db térségi SECAP dokumentum munkaanyaga lektorálás előtti állapotban van, társadalmi vitára bocsátásuk a tervek szerint 2019. szeptember végén kezdődhet el.

Az előzőekben ismertetett problémakör miatt a szakmai megvalósítás nem tud az eredeti ütemezés szerint haladni. A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat meg kíván felelni a felhívásnak, ezért vállalja a csatlakozást. Megyei működési területű szervezetként megyei SECAP dokumentumot vár el a Polgármesterek Szövetsége. Ennek megfelelően a TSZ-ben vállalt 11 db térségi SECAP mellett el kell készíteni a **megyei szintű SECAP dokumentumot** is.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzatnak a csatlakozási nyilatkozat hivatalos aláírását és benyújtását követően 2 éven belül be kell nyújtani a SECAP dokumentumokat, mely a tervek szerint 2019. december hónapban meg fog valósulni.

Az előterjesztés 2. sz. melléklete tartalmazza a csatlakozási nyilatkozat mellékletét.

Tisztelt Közgyűlés!

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy az előterjesztést tárgyalja meg, és döntsön a határozattervezet elfogadásáról.

Nyíregyháza, 2019. augusztus 16.

Az előterjesztés mellékletei:

- 1. Csatlakozási formanyomtatvány
- 2. Csatlakozási nyilatkozat

Alulírott, **Seszták Oszkár** elnök, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat képviselőjében, Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlésétől 2019. augusztus 29. napján megbízást kaptam arra, hogy az alábbiakban összefoglalt hivatalos kötelezettségvállalási dokumentumban rögzített kötelezettségvállalások teljes körű ismeretében csatlakozzak a **Polgármesterek Éghajlat- és Energiapolitikai Szövetségéhez**.

A fentiek alapján az általam képviselt megyei önkormányzat elsődlegesen az alábbi kötelezettségvállalásokat teszi:

- A CO₂ (és lehetőség szerint más üvegházhatású gázok) kibocsátását a területén 2030-ig legalább 40%-kal csökkenti az energiahatékonyság növelése és a megújuló energiaforrások használatának fokozása révén;
- Növeli az ellenálló képességét az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás révén.

E kötelezettségvállalások konkrét intézkedés formájában történő érvényesítése érdekében az általam képviselt megyei önkormányzat vállalja, hogy követi az alábbi lépéseket:

- Az **alapkibocsátásokra vonatkozó jegyzék** készítése és az **éghajlatváltozással kapcsolatos kockázat- és sebezhetőségi elemzés** elvégzése;
- Fenntartható energiával és éghajlatváltozással kapcsolatos cselekvési terv** benyújtása az önkormányzati képviselő-testület fent megjelölt napon meghozott határozatától számított két éven belül;
- Jelentés az eredményekről** a fenntartható energiával és éghajlatváltozással kapcsolatos cselekvési terv benyújtását követően legalább két évente, értékelés, nyomon követés és ellenőrzés végzése céljából.

Elfogadom, hogy az általam képviselt megyei önkormányzat részvételét a kezdeményezésben felfüggesztik – a Polgármesterek Szövetségének Irodája által megküldött előzetes írásbeli értesítést követően –, amennyiben a fent említett dokumentumokat (azaz a fenntartható energiával és éghajlatváltozással kapcsolatos cselekvési tervet és az eredményekről szóló jelentéseket) az előírt határidőkön belül nem nyújtja be.

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat (4400 Nyíregyháza, Hősök tere 5.)

Kapcsolattartó: **Matusz Ildikó**, e-mail: matusz.ildiko@szszbmo.hu; tel.: +36 42 599 534

ALÁÍRÁS

A POLGÁRMESTEREK ÉGHAJLAT- ÉS ENERGIAPOLITIKAI SZÖVETSÉGE

Mi, az e Szövetséget aláíró polgármesterek – az általunk képviselt település méretétől és a világtérképen való elhelyezkedésétől függetlenül – osztjuk a fenntartható jövőre vonatkozó elképzelést. Ez a közös elképzelés vezérli az egymással összekapcsolódó kihívások – az éghajlatváltozás mérséklésének, az alkalmazkodás és a fenntartható energia – kezelésére irányuló fellépésünket. Együtt készen állunk arra, hogy olyan konkrét és hosszú távú intézkedéseket tegyünk, amelyek környezeti, társadalmi és gazdasági szempontból stabil feltételeket biztosítanak a mai és a jövőbeli generációk számára. Kollektív felelősséggel tartozunk a fenntarthatóbb, vonzóbb, élhetőbb, ellenállóbb és energiahatékony területek kialakításáért.

MI, A POLGÁRMESTEREK TUDOMÁSUL VESSZÜK AZ ALÁBBIKAT:

Az éghajlatváltozás már folyamatban van és napjaink egyik legnagyobb globális kihívása, amely azonnali fellépést és együttműködést igényel a helyi, regionális és országos hatóságok között a világ minden részén;

A helyi önkormányzatok az energiatikai átállásnak és az éghajlatváltozás elleni küzdelemnek a polgárokhoz legközelebb eső kormányzati szinten elhelyezkedő, kulcsfontosságú mozgatórugói. A helyi önkormányzatok az éghajlat-politikai fellépésért való felelősségükben osztoznak a regionális és országos kormányzati szintekkel és más felek kötelezettségvállalásaitól függetlenül fel kívánnak lépni. A helyi és regionális önkormányzatok társadalmi és gazdasági helyzetüktől és földrajzi elhelyezkedésüktől függetlenül elsőrendű szerepet töltenek be területük éghajlatváltozás hatásaival szembeni sebezhetőségének csökkentésében. Habár a kibocsátáscsökkentési törekvések már folyamatban vannak, az éghajlatváltozás mérséklését szükségszerűen és elengedhetetlenül kísérniük kell az alkalmazkodást célzó intézkedéseknek;

Az éghajlatváltozás mérséklése és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás többszörös előnyökkel járhatnak a környezet, a társadalom és a gazdaság számára. Ezek együttes kezelése esetén új lehetőségeket kínálnak a fenntartható helyi fejlődés elősegítésére. Ez magában foglalja a befogadó, az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenálló és energiahatékony közösségek kiépítését; az életminőség javítását; a beruházás és innováció ösztönzését; a helyi gazdaság fellendítését és a munkahelyteremtést; az érdekelt felek részvételének és együttműködésének megerősítését;

Az energiával és az éghajlattal kapcsolatos kihívások helyi megoldása elősegíti azon törekvésünket, hogy a polgárok számára biztonságos, fenntartható, versenyképes és megfizethető energiát biztosítsunk, következésképpen hozzájárul az energiafüggőség csökkentéséhez és a kiszolgáltatott fogyasztók védelméhez.

MI, A POLGÁRMESTEREK 2050-RE AZ ALÁBBI ELKÉPZELÉST KÍVÁNJUK KÖZÖSEN MEGVALÓSÍTANI:

- A területek dekarbonizációja, következésképpen hozzájárulás a globális felmelegedés átlagos mértékének jóval az iparosodás előtti szintet meghaladó 2°C alatt tartásához, a párizsi COP 21 által 2015 decemberében megkötött nemzetközi éghajlat-változási megállapodással összhangban;
- A területek ellenálló képességének növelése és ily módon felkészülés az éghajlatváltozás elkerülhetetlen és hátrányos hatásaira;
- Általános hozzáférés a biztonságos, fenntartható és megfizethető energiaszolgáltatásokhoz mindenki számára, következésképpen az életminőség növelése és az energiabiztonság javítása.

A FENTI ELKÉPZELÉS MEGVALÓSÍTÁSA ÉRDEKÉBEN MI, A POLGÁRMESTEREK VÁLLALJUK AZ ALÁBBIKAT:

- A CO₂ (és lehetőség szerint más üvegházhatású gázok) kibocsátását a településeink területén **2030-ig legalább 40%-kal** csökkentjük, mégpedig az energiahatékonyság növelése és a megújuló energiaforrások használatának fokozása révén;
- Növeljük az ellenálló képességünket az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás révén;
- Megosztjuk az elképzelésünket, eredményeinket, tapasztalatunkat és az általunk megszerzett know-how-t a helyi és regionális társönkormányzatokkal az EU-n belül és kívül egyaránt, közvetlen együttműködés és egyenrangú tapasztalatcsere útján, nevezetesen a Polgármesterek Globális Szövetségének keretében.

Az általunk képviselt helyi önkormányzatok kötelezettségvállalásainak konkrét intézkedés formájában történő megvalósítása érdekében vállaljuk, hogy követjük az I. mellékletben szereplő lépésenkénti ütemtervet, amely magában foglalja a fenntartható energiával és éghajlatváltozással kapcsolatos cselekvési terv kialakítását, valamint az elért eredmények rendszeres nyomon követését.

MI, A POLGÁRMESTEREK, ÚGY VÉLJÜK, HOGY AZ ALKALMAZKODÁS AZ ALÁBBIKAT IGÉNYLI:

- Határozott politikai irányítás;
- A politikai megbízatáson túlmutató, ambiciózus hosszú távú célkitűzések meghatározása;

- Koordinált (kölsön)hatás kialakítása az éghajlatváltozás mérséklése és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás között az összes érintett önkormányzati részleg mobilizációja révén;
- Ágazatközi és holisztikus területi megközelítés;
- A megfelelő emberi, műszaki és pénzügyi erőforrások biztosítása;
- Az összes releváns érdekelt fél bevonása az általunk képviselt önkormányzatok területein belül;
- A polgárok – mint legfőbb energiafogyasztók, „termelő-fogyasztók” és egy keresletalapú energiarendszer résztvevői – szerepvállalásának fokozása;
- Azonnali fellépés, nevezetesen mindenképpen kifizetődő rugalmas intézkedések végrehajtása;
- Intelligens megoldások megvalósítása az energiatikai átállással járó műszaki és társadalmi kihívások kezelése érdekében;
- Az általunk képviselt helyi önkormányzatok intézkedéseinek rendszeres kiigazítása a nyomon követési és értékelési eljárásban tett megállapításoknak megfelelően;
- Kombinált horizontális és vertikális együttműködés folytatása a helyi önkormányzatok között és az összes többi kormányzati szinttel.

MI, A POLGÁRMESTEREK ÜDVÖZÖLJÜK:

- Az Európai Bizottság azon kezdeményezését, amely az éghajlatváltozás mérséklésének és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásnak – mint az éghajlatváltozás elleni küzdelem pilléreinek – egyetlen átfogó kezdeményezés keretében történő megvalósítását és az egyéb releváns uniós politikákkal és kezdeményezésekkel meglévő szinergiák további erősítését célozza;
- Azt, hogy az Európai Bizottság támogatja a Polgármesterek Szövetsége modelljének a világ többi részére történő kiterjesztését a Polgármesterek Globális Szövetsége révén;
- Azt, hogy a Régiók Bizottsága az EU helyi és regionális önkormányzatainak intézményesített szócsöveként támogatja a Polgármesterek Szövetségét és annak célkitűzéseit;
- Azt, hogy a tagállamok, a régiók, a tartományok, a mentorvárosok és más intézményes struktúrák segítséget nyújtanak a helyi önkormányzatoknak a Polgármesterek Szövetsége keretében vállalt, az éghajlatváltozás mérséklését és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodást illetően tett kötelezettségvállalásainak teljesítéséhez.

MI, A POLGÁRMESTEREK FELKÉRJÜK AZ ALÁBBIAKRA:

- A TÖBBI HELYI ÖNKORMÁNYZATOT:

- Csatlakozzanak hozzánk a Polgármesterek Szövetségének közösségében;
- Osszák meg ismereteiket és végezzenek kapacitásépítő tevékenységeket a Polgármesterek Szövetségének keretei között.

- A REGIONÁLIS / ORSZÁGOSNÁL ALACSONYABB SZINTŰ ÖNKORMÁNYZATOKAT:

- Nyújtsanak stratégiai iránymutatást, politikát, műszaki és pénzügyi támogatást cselekvési tervünk (terveink) és a kapcsolódó intézkedések kialakítása, megvalósítása és nyomon követése során;
- Segítsenek a hatékonyabb és integrált fellépésre irányuló együttműködésünk és közös megközelítésünk megvalósításában.

- A NEMZETI KORMÁNYZATOKAT:

- Vállaljanak részt az éghajlatváltozás kezelésében és gondoskodjanak megfelelő politikáról, műszaki és pénzügyi támogatásról az éghajlatváltozás mérséklésére és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó helyi stratégiáink kialakításához és végrehajtásához;
- Vonják be a helyi önkormányzatokat az éghajlatváltozás mérséklésére és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra irányuló nemzeti stratégiák kialakításába és végrehajtásába;
- Gondoskodjanak a finanszírozási mechanizmusokhoz való megfelelő hozzáférésről a klímával és energiával kapcsolatos helyi fellépések támogatása érdekében;
- Ismerjék el helyi törekvéseink hatását, vegyék figyelembe szükségleteinket és képviseljék véleményünket az európai és nemzetközi klímaügyi eljárásokban.

– **AZ EURÓPAI INTÉZMÉNYEKET:**

- Szilárdítsák meg azokat a politikai kereteket, amelyek az éghajlattal és energiával kapcsolatos helyi stratégiák és városok közötti együttműködés végrehajtásának támogatására irányulnak;
- Nyújtsanak részünkre megfelelő működési, műszaki és promóciós támogatást;
- Továbbra is érvényesítsék a Polgármesterek Szövetségét a releváns politikai területeken, támogassák az Európai Unió programjait és tevékenységeit és eközben vonjanak be bennünket az előkészítés és végrehajtás szakaszaiba;
- Továbbra is kínáljanak finanszírozási lehetőséget kötelezettségvállalásaink teljesítéséhez, valamint olyan, a projektfejlesztéshez kapcsolódó, célzott segítségnyújtási eszközöket, amelyek segítenek a beruházási programok fejlesztésében, pályáztatásában és elindításában;
- Ismerjék el az éghajlatváltozás mérséklése és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás terén betöltött szerepünket és az e területen tett erőfeszítéseinket, valamint osszák meg a nemzetközi közösséggel az elért eredményeinket.

– **EGYÉB ÉRINTETTEKET¹:**

- Hasznosítsák és osszák meg az olyan szakismereteiket, megszerzett know-how-jukat, műszaki és anyagi forrásaikat, amelyek kiegészítik és erősítik helyi törekvéseinket, fokozzák a kapacitásépítést, elősegítik az innovációt és ösztönzik a beruházást;
- Vállaljanak aktív szerepet az energiarendszer átalakításában, és a közösségi fellépésben való részvétellel támogassanak bennünket.

¹

Pl. magánszektor, pénzügyi intézmények, civil társadalom, tudományos közösség és akadémia.

I. MELLÉKLET

POLGÁRMESTEREK SZÖVETSÉGE : LÉPÉSEK ÉS IRÁNYELVEK

KÖZÖS ÜTEMTERV EGY KÖZÖS ELKÉPZELÉSHEZ:

Az éghajlatváltozás mérséklésére és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra irányuló célkitűzéseik elérése érdekében a Polgármesterek Szövetségének aláírói több konkrét lépés megtételére vállalnak kötelezettséget:

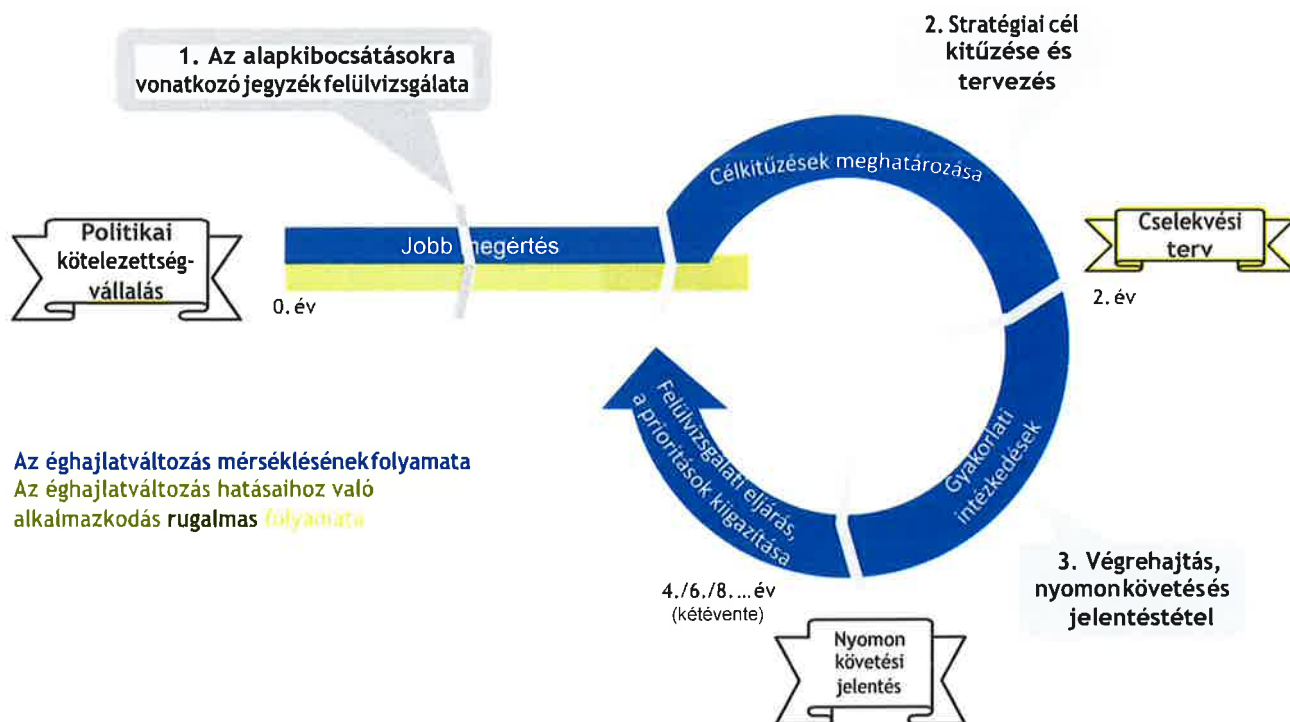
LÉPÉSEK PILLÉREK	AZ MÉRSÉKLÉSÉ	ÉGHAJLATVÁLTOZÁS	AZ HATÁSAIHOZ ALKALMAZKODÁS	ÉGHAJLATVÁLTOZÁS VALÓ
1. Bevezetés és az alapkibocsátásokra vonatkozó jegyzék felülvizsgálata	Az	alapkibocsátásokra vonatkozó jegyzék elkészítése	Az éghajlatváltozással kapcsolatos kockázat- és sebezhetőségi elemzés elkészítése	
2. Stratégiai cél kitűzése és tervezés		Fenntartható energiával és éghajlatváltozással kapcsolatos cselekvési terv (SECAP) benyújtása és az éghajlatváltozás mérséklésével és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodással kapcsolatos elképzelések érvényesítése a releváns szakpolitikákban, stratégiákban és tervekben <u>a képviselő-testület határozatának meghozatalától számított két éven belül</u>		
3. Végrehajtás, nyomon követés és jelentéstétel		Jelentés az elért eredményekről <u>kétévente</u> a SECAP benyújtását <u>követően</u> , a kezdeményezés platformján		

* Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodással kapcsolatos stratégiának a SECAP részét kell képeznie és/vagy azt külön dokumentum(ok)ban kell kidolgozni és érvényesíteni. Az aláírók szabadon választhatnak formát – lásd az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodási folyamatra vonatkozó alábbi pontot.

Az első két év a terv megalapozására szolgál és a szükséges intézkedések megtétele érdekében a hangsúly a helyzet felmérésére (fő kibocsátási források és azok csökkentési potenciáljai, fő éghajlatváltozási kockázatok és sebezhetőségek, valamint az ezekkel kapcsolatos jelenlegi/jövőbeni kihívások), az éghajlatváltozás mérséklésével és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodással kapcsolatos prioritások és korai hasznok meghatározására, a társadalmi (közösségi) részvétel erősítésére és a kellő erőforrások és kapacitások mozgósítására helyeződik. A rákövetkező évek a változás felgyorsítása érdekében kezdeményezett fellépések és projektek megerősítésére és fokozására összpontosítanak.

A HELYI ADOTTSÁGOKHOZ HOZZÁIGAZÍTHATÓ RUGALMAS FOLYAMATOK:

A Polgármesterek Szövetsége cselekvési keretet hoz létre, amely segíti a helyi önkormányzatokat abban, hogy az éghajlatváltozás mérséklésével és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodással kapcsolatos célkitűzéseket megvalósítsák, és közben figyelembe vegyék a helyi sokszínűséget. Az aláíró települések rugalmasan választhatják meg helyi intézkedéseik végrehajtásának legjobb módját. Bár a prioritások különböznek, a helyi önkormányzatoknak arra kell törekedniük, hogy integrált és holisztikus módon lépjenek fel.

- Az éghajlatváltozás mérséklésének folyamata

Az éghajlatváltozás mérséklésének folyamata bizonyos mértékű mozgásteret biztosít az aláírók számára – főleg a kibocsátási jegyzékeket illetően (pl. referenciaév, legfontosabb kezelendő területek, a számításhoz használt kibocsátási tényezők, a jelentéshez használt kibocsátási egységek² stb.).

- Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás folyamata

Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás folyamata megfelelően rugalmas maradt ahhoz, hogy integrálja az új ismereteket és megállapításokat, és tükrözze az aláírók változó körülményeit és kapacitásait. Éghajlatváltozással kapcsolatos kockázat- és sebezhetőségi elemzést kell elvégezni a megállapodás szerinti kétéves időkereten belül. Az eredmények megalapozzák annak meghatározását, hogyan tehető a terület ellenállóbbá. Az éghajlatváltozás

²

Az aláírók választhatnak, hogy kibocsátásaikat CO₂-ben (szén-dioxidban) vagy CO₂-vel egyenértékű egységben jelentik-e. Az utóbbi módszer alkalmazása lehetővé teszi más üvegházhatású gázok, nevezetesen a CH₄ (metán) és az N₂O (dinitrogén-oxid) kibocsátásának figyelembevételét is.

hatásaihoz való alkalmazkodással kapcsolatos stratégia, amelyet be kell építeni a fenntartható energiával és éghajlatváltozással kapcsolatos cselekvési tervbe és/vagy érvényesíteni kell az egyéb releváns tervezési dokumentumokban, idővel megerősíthető és kiigazítható. Először mindenképpen kifizetődő intézkedéseket ajánlatos mérlegelni és az évek során azokat más intézkedésekkel kiegészíteni (pl. a helyzet kétévenkénti újraértékelésekor, a cselekvési terv felülvizsgálatai során) – ez kellő időben és alacsonyabb költség mellett teszi lehetővé az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodást.

HITELT ÉRDEMLŐ, ÁTLÁTHATÓ MOZGALOM:

- **Politikai jóváhagyás:** A kötelezettségvállalást, a fenntartható energiával és éghajlatváltozással kapcsolatos cselekvési tervet és más releváns tervezési dokumentumokat a képviselő-testület határozatával/döntésével kell megerősíteni. Ez lehetővé teszi a hosszú távú politikai támogatás biztosítását.
- **Megalapozott, következetes, átlátható és harmonizált adat-összeállítási és jelentési keret:** A Polgármesterek Szövetségének módszertana a települések, régiók és városhálózatok tapasztalatain alapuló, az Európai Bizottsággal együtt kialakított szilárd műszaki és tudományos alapokon nyugszik. Közös módszertani elvek és jelentéstételi sablonok kialakítására került sor, amelyek lehetővé teszik az aláírók számára, hogy strukturált és szisztematikus módon kövessék nyomon, jelentsék és hozzák nyilvánosságra az általuk elért eredményeket. A benyújtott fenntartható energiával és éghajlatváltozással kapcsolatos cselekvési tervet a Polgármesterek Szövetségének weboldalán található, online aláírói profilban teszik közzé. Ezáltal biztosítható az éghajlatváltozással kapcsolatos helyi intézkedések átláthatósága, számonkérhetősége és összehasonlíthatósága.
- **A megtett erőfeszítések elismerése és nagyfokú láthatósága:** A jelentéstételi sablonok használatával összegyűjtött egyéni és kollektív eredményeket azért teszik közzé – a Polgármesterek Szövetségének weboldalán –, hogy ösztönözzék és elősegítsék az adatcserét és az önértékelést. A Polgármesterek Szövetségének keretében végzett jelentéstétel lehetővé teszi az aláírók számára, hogy bizonyítsák helyi intézkedéseik széles körű gyakorlati hatásait. A Polgármesterek Szövetségének jelentéstételi keretében összeállított adatok továbbá a helyi intézkedésekről alapvető visszajelzést adnak a nemzeti, európai és nemzetközi döntéshozóknak.
- **Az aláírók által jelentett adatok értékelése:** Ez a minőségellenőrzés hozzájárul a Polgármesterek Szövetsége teljes kezdeményezése hitelességének és megbízhatóságának biztosításához.
- **Felfüggesztés meg nem felelés esetén:** Az aláírók elfogadják, hogy a kezdeményezésben való részvételüket felfüggesztik – a Polgármesterek Szövetségének Irodája által

megküldött előzetes írásbeli értesítést követően –, amennyiben a fent említett dokumentumokat (azaz a fenntartható energiával és éghajlatváltozással kapcsolatos cselekvési tervet és a nyomon követési jelentéseket) az előírt határidőkön belül nem nyújtják be. Ez az eljárás biztosítja a kötelezettségvállalásaikat teljesítő, más aláírókkal szembeni átláthatóságot, stabilitást és méltányosságot.

II. MELLÉKLET

HÁTTÉR ÉS KONTEXTUS

A Polgármesterek Szövetségének aláírói a következő megfontolások teljes körű ismeretében csatlakoznak a mozgalomhoz:

- Az Éghajlat-változási Kormányközi Testület (IPCC) az ötödik értékelő jelentésében újból megerősítette, hogy az éghajlatváltozás valós jelenség, és az emberi tevékenység továbbra is kihat a Föld éghajlatára;
- Az IPCC megállapításai szerint az éghajlatváltozás mérséklése és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás egymást kiegészítő megközelítések, amelyek – különböző időtávokon belül – az éghajlatváltozás hatásaiban rejlő veszélyek csökkentésére irányulnak;
- A nemzeti kormányok az ENSZ Éghajlat-változási Keretegyezményének (UNFCCC) keretében azt a kollektív célt tűzték ki, hogy a globális felmelegedés átlagos mértékét az iparosodás előtti szinthez képest jóval 2°C fok alatt tartják;
- A nemzeti kormányok a Rio+20 ENSZ-konferencia keretében megállapodtak több fenntartható fejlődési célkitűzésben (SDG-k); ezeken belül az SDG7 értelmében a nemzetközi közösségnek *megfizethető, megbízható, fenntartható és korszerű energiához való hozzáférést kell biztosítania mindenki számára*, az SDG11 értelmében *befogadóvá, biztonságossá, ellenállóvá és fenntarthatóvá kell tenni a városokat és településeket*, az SDG13 értelmében pedig *sürgősen fel kell lépni az éghajlatváltozás és annak hatásai elleni küzdelem érdekében*;
- Az ENSZ Főtitkára által 2011-ben indított, a Fenntartható energiát mindenkinek címet viselő kezdeményezés az alábbi három, egymással összefüggő célkitűzés 2030-ra történő megvalósítására összpontosít: „*hozzáférés biztosítása mindenki számára a modern energiaszolgáltatásokhoz*”, „*az energiahatékonyság javítása globális mértékének megduplázása*” és „*a megújuló energiák arányának duplájára növelése a globális energiaszerkezetben*”;
- Az Európai Bizottság (EB) a Polgármesterek Szövetségét 2008-ban, az Alkalmazkodó polgármesterek kezdeményezést pedig – az Éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásról szóló uniós stratégia (EB, 2013) kulcsfontosságú intézkedéseként – 2014-ben indította útjára annak érdekében, hogy a helyi önkormányzatokat bevonja és támogassa az éghajlatváltozás mérséklésére és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra irányuló intézkedések megtételében;
- Bevezetése óta a Polgármesterek Szövetsége alapvető uniós eszköznek számít az energiarendszer átalakításának meggyorsítása és az energiaellátás biztonságának

javítása vonatkozásában, amelyet a Bizottság az [energiaunió](#) stratégiájában (EB, 2015) és az európai [energiabiztonsági](#) stratégiájában (EB, 2014) is megerősített;

- 2014 októberében az EU elfogadta a [2030-ig tartó időszakra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai keretet](#), amely új éghajlat- és energiapolitikai célokat tűz ki: az üvegházhatásúgáz-kibocsátást legalább 40%-kal kell csökkenteni az Unióban, az EU-ban felhasznált energia legalább 27%-át megújuló energiaforrásokból kell fedezni, valamint legalább 27%-os energiamegtakarítást kell elérni;
- 2011-ben az Európai Bizottság elfogadta „[Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású, versenyképes gazdaság 2050-ig történő megvalósításának ütemtervét](#)”, amelynek célja, hogy 2050-re az üvegházhatású gázok EU-n belüli kibocsátása az 1990-es szinthez képest 80-95%-kal csökkenjen – ezt a kezdeményezést az Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsa is üdvözölte.
- A Régiók Bizottsága (RB) hangsúlyozza a Polgármesterek Szövetségének további támogatására irányuló megerősített kötelezettségvállalását; e támogatás pl. az RB keretében létrehozott, célzott platform révén és más eszközökkel valósul meg a Szövetség jövőjéről kiadott véleményben (ENVE-VI-006) felvázolt módon.

III. MELLÉKLET SZÓSZEDET

- **Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás:** az éghajlatváltozás hátrányos hatásainak előrejelzésére, az általuk potenciálisan előidézhető károk megelőzésére és mérséklésére, illetve az adódó lehetőségekből származó előnyök kiaknázására irányuló intézkedések.
- **Éghajlatváltozás:** az idők során az éghajlatban bekövetkezett bármely változás, függetlenül attól, hogy az természetes változékonyság következménye vagy emberi tevékenység eredménye-e.
- **Kibocsátási jegyzék:** egy adott évben a Polgármesterek Szövetsége valamely aláírója energiafogyasztásának eredményeként kibocsátott üvegházhatású gázok (CO₂ vagy CO₂-val egyenértékű gázok) mennyiségének meghatározása – lehetővé teszi az elsődleges kibocsátási források és azok csökkentési potenciáljának meghatározását.
- **Mérséklés:** a légkörbe kibocsátott üvegházhatású gázok koncentrációjának csökkentésére irányuló intézkedések.
- **Nyomon követési jelentés:** olyan dokumentum, amelynek a rájuk vonatkozó SECAP benyújtásától számított két év elteltével történő benyújtására a Polgármesterek Szövetségének aláírói kötelezettséget vállalnak, és amely felvázolja a SECAP végrehajtásának időközi eredményeit – e jelentés célja, hogy nyomon kövesse az előirányzott célkitűzések elérését.
- **Mindenképpen kifizetődő (az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodással kapcsolatos) opciók:** olyan tevékenységek, amelyek azonnali gazdasági és környezeti előnyöket nyújtanak. Ezek minden valószínű éghajlat-változási forgatókönyv esetén érdemlegesek.
- **Termelő-fogyasztók:** Proaktív fogyasztók, olyan fogyasztók, akik az energia fogyasztása mellett annak termeléséért is felelősséget vállalnak.
- **Ellenálló képesség:** a társadalmi vagy ökológiai rendszer azon képessége, hogy elnyelje a zavarokat és eközben fenntartsa a működés változatlan alapvető módjait, és hogy képes alkalmazkodni a stresszhez és a(z éghajlat)változáshoz.
- **Kockázat- és sebezhetőségi elemzés:** olyan elemzés, amely meghatározza a kockázat jellegét és mértékét azon potenciális veszélyek elemzése és a sebezhetőség felmérése révén, amelyek az emberek személyét, vagyonát, megélhetését és a számukra szükséges környezetet veszélyeztethetik vagy sérthetik – lehetővé teszi a kritikus területek meghatározását és ezáltal információt nyújt a döntéshozatalhoz. Az értékelés vonatkozhat az árvizekkel, a szélsőséges hőmérsékleti értékekkel és a hóhullámokkal, a szárazsággal és a vízhiánnyal, a viharokkal és más szélsőséges időjárási eseményekkel,

a fokozott erdőtűzekkel, a tengerszint emelkedésével és a parti erózióval (ha van ilyen) kapcsolatos kockázatokra.

- **Kockázat:** Azon társadalmi, gazdasági vagy környezetvédelmi értelemben vett (pl. életet, egészségi állapotot, megélhetést, eszközöket és szolgáltatásokat érintő) káros következmények, illetve veszteségek valószínűsége, amelyek egy adott közösséget vagy egy meghatározott jövőbeli időszak során érzékeny körülmények közt lévő társadalmat érintenek.
- **A fenntartható energiával és éghajlatváltozással kapcsolatos cselekvési terv (SECAP):** Kulcsfontosságú dokumentum, amelyben a Polgármesterek Szövetségének egyik aláírója felvázolja, hogy hogyan kívánja teljesíteni kötelezettségvállalásait. Az éghajlatváltozás mérséklésére és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra irányuló intézkedéseket, valamint időkereteket és kijelölt feladatokat határoz meg a célkitűzések elérése érdekében.
- **Sebezhetőség:** annak mértéke, hogy a rendszer mennyire érzékeny az éghajlatváltozás hátrányos hatásaira – ideértve az éghajlat változékonyságát és a szélsőséges időjárási viszonyokat – és mennyire nem képes azokat kezelni (az ellenálló képesség ellentéte).

SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG MEGYE KÖZGYŰLÉSÉNEK

.../2019. (VIII. 29.)

önkormányzati határozata

a TOP-3.2.1-15-SB1-2016-00062 azonosító számú, „Fenntartható energetikai és klímacselekvési programok kidolgozása Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében” című pályázathoz kapcsolódóan a Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetsége szervezethez való csatlakozásról

A Megyei Közgyűlés

1. az előterjesztést megtárgyalta, az abban foglaltakkal egyetért.
2. jóváhagyja a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetségéhez aláíróként való csatlakozását.
3. felhatalmazza a közgyűlés elnökét, hogy a csatlakozási nyilatkozatot aláírja, benyújtsa és a vállalt kötelezettségek sikeres teljesítése érdekében a szükséges intézkedéseket megtegye.

Felelős: Seszták Oszkár, a közgyűlés elnöke

Határidő: 2019. december 31., folyamatos.

4. felkéri a megyei LEADER Helyi Akciócsoportokat, hogy helyi önkormányzati tagjaikkal döntsenek a Polgármesterek Szövetsége szervezethez való, a Szövetség által elfogadható csatlakozás formájáról és képviselőtestületi határozatok rendelkezésre állását követően tegyenek eleget a csatlakozásnak.

Felelős: Seszták Oszkár, a közgyűlés elnöke

Határidő: 2019. szeptember 5., illetve folyamatos.

A határozatot kapják:

1. Megyei Önkormányzat, Székhelyén (4400 Nyíregyháza, Hősök tere 5.)

Nyíregyháza, 2019. augusztus 29.